

HAŁUN (102) *sb m*

hałun (90), **ałun** (11), **ałon** (1); hałun *Mymer*¹, *Murm*, *RejWiz* (2), *BielKron* (3), *Mącz*, *SienLek* (29), *BudBib*, *Calep*; hałun : ałun : ałon *FalZioł* (45 : 10 : 1), *Oczko* (6 : 1 : -).

a jasne; tekst nie oznacza ó.

sg *N* hałun (16). $\diamond$ *G* hałunu (56). $\diamond$ *A* hałun (12). $\diamond$ *I* hałun(e)m (18).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVIII w.

*Nazwa ogólna nieorganicznych uwodnionych soli podwójnych, powstałych z połączenia siarczanu glinu, żelaza lub chromu z siarczanem metali alkalicznych lub z siarczanem amonu; alumen Murm, Mymer*¹, *Mącz, Calep, Cn; chalcitis, stypteria, trichitis Cn* (102) : Alumen. Alaun ader alant. Hąłun. *Murm* 124; *Mymer*¹ 5v; Proch z hałunu polipany na cancer: złe á zagniłe mięso wyfułza *FalZioł* III 35d; Popioł bywa kładzion w miałto hałunu ku farbowaniu łukna. *FalZioł* IV 52c, I 116a, II 18c, V 78, 92, 115 (41); gorá Etná/ [...] pełná Siarki/ Sáletry/ Hąłunu *BielKron* 276v, 454v, 461v; *Mącz* 7b; Weźmi łádlá psiego z hąłunem *SienLek* 107; Wodźie zász łłuży hąłun/ wilgość iey ściągáiąc *SienLek* V4, 48v, 63v, 75v, 116, V3v (26); *BudBib Ier* 2/22; wáżąc [błoto] do tąd aż wodá wywre/ tedy to co ná dnie zołtanie/ siárkę/ hąłun/ íól/ álbo máteryą któręý tám nawięcéý/ ná oko pokaże *Oczko* 11; do siárczáných [wód] iefli áłunu trofzkę [...] przydamy/ [...] bárzo dobrze będzie. *Oczko* 16v, 4v [2 r.], 11, 18, 21; *Calep* 57b.

Zestawienie: »hałun (s)palony« [szyk 16 : 2] (18): ALun wziąc łpalić gi potim na ten palony Ałun nálać czyłthey wody á dać thak łtać przez kielo dni *FalZioł* II 3b, II 20c, V 80v, 92v, 99v, 101 (15); pothym mu záfypuy palonym hąłunem aż fye mu zgoi. *SienLek* 175, 132v, 166.

W przén (2) : A to wízytko łwawola márna nam łpráwuie/ Ktora dziwne przyłmáki wízędzye nam cukruie. Ale wierz mi byś baczył/ potráwác s pyołynem/ A ná wirzch potrzęfiona gryłzpánem z hąłunem. *RejWiz* 65v, 79.